

Hétfői Hírlap (Sport)

Előfizetési ára:
Egy évre 500.-, félévre 250.-
negyedévre 130.- Lei

**Társadalompolitikai, közgazdasági, kulturális
és az ember sport minden ágával foglalkozó hetilap**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ (KOLOZSVÁR)
STRADA UNIVERSITĂȚII 8.

Uj név

került e számmal lapunk homlokára. Uj név és uj szellem. Jelenti, hogy a „Sport”, amely évek rendjén át derekas, komoly munkával szolgálta a sport érdekeit és nemes céljait, ma munkakörét kiszélesítve áll a közérdekek ezerbogu feladatai elé. Kibővíti kereteit, megszorítja kötelességvállalásait, megsokszorozza munkaerejét, mert úgy érzi, hogy vállalai több terhet elbírnak, akarata nagyobb megoldásokra képes, érdeklődése szélesebbkörű lehet. Kibővíti kereteit, mert úgy érzi, hogy kitartó, támogató olvasótáborra is nagyobb igényekkel állhat a lap elé, amely eddigi multja során megmutatta, hogy tud fáradhatatlanul dolgozni, eredményeket elérni és pionírja lenni egy jobb, szebb emberi jövőnek.

Nem lesz hűtelen a „Sport” mégse a sporthoz. Nem. A „Hétfői Hírlap”, amely a vasárnapi munkaszünet után első híradója lesz ezután is a vasárnapok most már nemcsak a sportéletet érintő — de minden eseményeinek, a régi hűséggel és meg nem másolt figyelemmel fogja azonban számontartani a sportélet minden fázisát és jelenségét is. Az eddigi frissességgel, sokágúsággal, melegséggel és igazságszeretettel. De lesz szem — mert az idő is követeli ezt — a társadalmi, közdasági és kulturális események számontartására is.

Ezeket át fogja igazolni önmaga és mások előtt, hogy a sportnak nemzeteket, társadalmakat, világokat fenntartó ereje és szerepe van. Erről megfeleledkezni nem akar és nem lehet. De e jelentőség átlátása nem homályosítja el a szemét, úgy, hogy észre ne vegye: társadalmi élet, közgazdasági tevékenység, irodalmi, művészeti és kulturális mozgalmak felszine, melye is hullámlázik, fodrozódik itt. E hullámfodrokban is — miként a sportélet medreiben — meg kell látnia az alkotó, teremtő élet erejét, az emberi akarat kimeríthetetlen változatu tevékenységeit. Ezeket pedig regisztrálni, ezekről híradásokat küldeni ép úgy kötelessége, mint a sportvilág eseményeiről.

A „Hétfői Hírlap” nem is akar mást. Csak regisztrálni, csak beszámolni. Kurírja lenni a vasárnap sodrában összefutó dolgoknak, kérdéseknek és tényeknek. Szárnyas Merkurra lenni, aki mindenkinél arról hoz hírt, ami érdekl, és érdekelheti. A közgazdászoknak valutapolémiákat, a szociológusoknak társadalompolitikai kérdéseket, az íróknak belletrisztikai eseményeket, a sportrajongónak világbajnokságok híreit. Érdektelen, elfogulatlan hírhözó kíván lenni, aki hétfő reggel elsőnek kopogtat a reá várakozók ajtaján: itt vagyok, cressz be! Nem kér mást, csak megértést, nem kér mást, csak szeretetet s akkor munkája az lehet, aminek végzői eltervelték: a közérdekek nemes és áldozatkész szolgálata.

Talán nem is kába reménykedés így, hogy pártfogó érdeklődésre, szerető megértésre talál. Hisz a figyelem és szimpátia csak ambícióját fokozza azoknak, akik ünnepnapjaikat áldozzák

fel e kötelességteljesítésre, csak szemléletkörüket tágítja, csak odaadásukat sarkantyuzza. Bizalomért bizalmat, szeretetért szeretetet, figyelemért figyelmet, ez a „Hétfői Hírlap” homlokára irt láthatatlan jelígeje. Ma még látha-

talan, de holnap és holnapután — hitünk szerint — százak és ezrek szeretete, érdeklődése és megértése fogja láthatóvá tenni ezt a jelíget. Ezzel a bizó hittel bocsájtjuk utnak a megújodott „Hétfői Hírlap” első számát.

A keddről előrehozott mai minisztertanács minden valószínűség szerint a lemondás mellett fog dönteni

Ma alakul meg a liberális kormány több nemzeti párti politikai részvételével

Bucuresti, jun. 19. (Rador) Barbu Stirbey miniszterelnök ma reggel Braszóból a fővárosba érkezett és így a keddre hirdetett minisztertanácsot már ma megtartják.

Barbu Stirbey vasárnap hosszabb megbeszélést folytatott Maniu Gyulával. A tárgyalások során azt a tanácsot adta a miniszterelnök Maniunak, hogy fogadja el a liberálisok ajánlatát, a közös listára vonatkozólag. Ezáltal elkerülhetők volnának a választási harc kellemetlenségei. Maniu az ajánlatot nem fogadta el, hanem kérte Stirbeyt, hogy maradjon meg a kormány élén s vezesse le a választásokat.

A Stirbey-Maniu tárgyalásokról kiszivárgott hírekkel ellentétben a fővárosban határozottan tartja magát az a hír, hogy a kormányt még a mai nap folyamán liberális kormány váltja fel, amelyben tárcát kap több nemzeti párti politikus is.

A liberális-nemzeti párti megegyezést látszik igazolni a nemzeti parasztpárt vezetőségi ülésének eredménye is. Maniu informálta tárgyalásairól a vezetőséget. Mihalache a közös listák ellen foglalt állást, a többi pártvezérek azonban hívei a liberálisokkal való megegyezésnek.

Népgyűlés az Ipartestület helyiségében

Megkezdődött a Magyar Párt választási agitációja

(Kolozsvár, június 19.) A Magyar Párt, mint ismeretes, az önálló kisebbségi blokk mellett döntött a választások tartamára és a szász és sváb kisebbségekkel karöltve megy a választási küzdelembe. Ezzel kapcsolatban a párt meg is kezdte Kolozsváron a választási agitációját. Az agitáció első fázisaként vasárnap délelőttre Kolozsvárra, az Ipartestület főtéri helyiségébe népgyűlést hívtak össze, hogy egyfelől itt a párt kolozsvári és kolozsmegyei szenátor, illetve képviselőjelöljei bemutakozzanak, másfelől, hogy a jelöltek programjukat ismertethessék a választópolgárság előtt.

A népgyűlés Kolozsvár magyar választópolgársága meglepően nagyszámmal gyűlt egybe. A nagyszámu megjelentek előtt dr. Zagoni István lapszerkesztő, gr. Bethlen György magyar párti elnök, Hexner Béla gyárigaz-

gató, Bartha Ignác dr. ügyvéd szenátor és képviselőjelöltek és mások ismertették a Magyar Párt terveit és utjait a kisebbségi blokk létrehozásával kapcsolatosan. Utaltak arra, hogy a szász és sváb kisebbségekkel való együttthaladás újabb erőforrásokat jelent a kisebbségi politika számára. Egyben lelkesen buzdították a megjelenteket és Kolozsvár magyar választópolgárságát szorzójel jelzésű kisebbségi lista támogatására.

Értesüléseink szerint a Magyar Párt az így megkezdett gyűlések tartását és választási agitációját tevékenyen folytatja úgy Kolozsváron, mint pedig egész Erdélyben és Bánságban. Kolozsváron a párt tizedgyűlések rendezését tervezi, hogy a magyarság minden rétegének és minden kerületének alkalmat adjon a választási mozgalmakba való bekapcsolódásra.

Dr. Lupu közoktatásügyi minisztert súlyos automobil szerencsétlenség érte

(Bucuresti, június 19. Rador.) Dr. Lupu közoktatásügyi minisztert tegnap este könnyen végzetessé válható automobil baleset érte. A miniszter ballábán olyan veszélyes zuzódásokat szenvedett, hogy — bár állapota nem ad aggodalomra okot — a választási harcban semmi setre se m vehet részt.

A héten reintegrálják az összes felosztatott tanácsokat.

(Bucuresti, június 19. Rador.) A jövő héten reintegrálják valamennyi felosztatott községi és városi tanácsot.

A felosztatott mezőgazdasági kamarák reintegrálása is még a választások előtt meg fog történni.

Példátlanul álló autóbussz-szerencsétlenség Németországban

(Bécs, június 19.) Berlin és Schönburg között a napokban rendkívül tragikus kimenetelű autóbussz-szerencsétlenség történt. Az országuton haladó és zsufozásig megtelt autóbussz vezetője egy szembejövő kerékpárost ki akart kerülni s ezért a sofför éles fordulatot vett. A fordulat következtében az autóbussz félredőlt és a mély árokba zubant.

Az utasok közül 26 megkalt, köztük a sofför is, míg 14 személy súlyosan megbesesült.

A sebesülteket egy kiszállott mentőexpedició kórházba szállította. A vizsgálat megindult a szerencsétlenség pontos okainak felderítésére.

A Sabária játékosok a transferlistán. Az eladó listára a szombathelyi Sabária jelenleg városunkban tartózkodó legénységéből Takách, Horváth, Buresch, Németh, Kendik, Erhardt, Bizenac, Löwensohn játékosokat tette. Nagy meglepetés Buresch és Blicenez listára helyezése. Weinhardtért a Ferencváros 400.000 leit ajánlott fel, amit a Sabária visszautasított.

! Kedden délután Sabaria--U., KAC. H. kombinált !

Mi a kisebbségi kérdés megoldása?

A nemzetiségeknek a román pártok keretein belül kell elhelyezkedniük -- Bratianu szenzációs nyilatkozata a kisebbségi kérdéstről

250 magyar kereskedő és iparos a kolozsvári liberális pártban Mit szól a Magyar Párt Bratianu nyilatkozatához?

— A Hétfői Hírlap munkatársától —

Mi a kisebbségi kérdés megoldása? Hogyan helyezkedjenek el a kisebbségi pártok a román politikai életben? Lehetséges-e a kisebbségi kérdést gyorsan és reálisan megoldani? Ezekre a romániai kisebbségeket életbevágóan érdeklő kérdésekre nézve hangzott el most hivatott helyről az első igazán nagyfontosságú nyilatkozat. Nagyfontosságú, mert az ország politikájában kétségen kívül döntő jelentőséggel bíró liberális párt álláspontját képviseli, minek jelentőségét csak emeli az a tény, hogy a véleményt maga Bratianu Jonel nyilvánította. Bratianu Jonel volt miniszterelnök, a liberális párt vezére, az egyik legnagyobb ro-

mán politikus, akinek szava a belpolitikában döntő sulyal esik latba

Három kérdés.

A cikk elején levő három kérdésre kértünk véleményt a liberálisok vezéréől. Csak véleményt, mert mint köztudomás, Bratianu Jonel a sajtó számára sohasem szokott nyilatkozatokat adni. Lepadatu miniszter volt szíves közvetíteni a kérdéseket s a közvetítés eredményes is volt, mert a román politika nagy vezető alakja nem zárkózott el a véleményadás elől. Nagysulyu kijelentéseit bizonyára egész Erdély kisebbségi élete érdeklődéssel fogja fogadni.

Bratianu Jonel véleménye

Az új választásokkal kapcsolatosan a kisebbségi kérdés értehetően és fokozottan a politika előterébe került. A liberális párt sajnálja a legjobban, hogy a mindjobban s mondhatni szinte véglegesen kialakult politikai felfogás nem engedi meg ebben a kérdésben a kisebbségekkel, mint önálló politikai pártokkal való együttműködést. Sem paktum, de csak még választási kartell formájában sem. A kisebbségi kérdés aktuális rendezését egyetlen formában tudjuk elképzelni. Mégpedig olyan formában, hogy önálló politikai frakciókba való tömörülés helyett a nemzetiségek román politikai pártok keretein belül helyezkedjenek el. E megoldás szükségét és jelentőségét most már számos magyar, szász és zsidó realpolitikus is felismerte. Ezzel a megoldással a kisebbségi iskolák ügye is rendezést nyerne. A kérdés lényegében ugyanis így nemzetiségi kérdés helyett felekezeti kérdéssé zsugorodnék, amit könnyű volna megoldani.

Akik megelőzték Bratianut a megoldásban.

Talán nem érdektelen jelenség, hogy Kolozsváron Bratianu Jonel nyilatkozatát megelőzően és attól függetlenül számosan vannak, akik a kisebbségi kérdést magukra nézve már így régen megoldották. A kolozsvári liberális pártnak ugyanis mintegy 250 főből álló kisebbségi szekciója van. A tagozat tekintélyes kolozsvári kereskedőkből, iparosokból áll, akiknek legnagyobb része magyar s akik úgy vélik, hogy érdekeiket leginkább így szolgálhatják. Helyzetük a párt keretein belül teljesen kielégítő.

Hozzájuk csatlakozott legalább elvben egyelőre a Magyar Párt egységét megbontani nem akaró Krenner frakció. Lehet azonban, hogy ez az elvi csatlakozás rövidesen aktív formákat fog magára ölteni, ha hivatottak vezérése alatt a liberális párt erdélyi ma-

gyar tagozata intenzívebb munkába kezd.

Lepadatu miniszter a liberális magyar tagozat gyűlésén

A liberális magyar tagozat különben vasárnap délelőtt a Zajzon kertben már taggyűlést is tartott. A taggyűlésen résztvett a liberális párt képviselő is, aki bejelentette, hogy a magyar tagozat ma este a Zajzon kertben tartandó ülésén Lepadatu miniszter is megjelenik.

Dr. Kiss Géza a választásokra vonatkozólag a következőket mondta a párt megbízásából:

A liberális párt nagy örömmel látja, hogy a kormányba történt bevonásuk és az Avarcanusok megbuktatása körüli nehéz munkájuk milyen közmegelegedést váltott ki. Ebből a tényből és a párt működése iránt országsszerte megnyilvánuló bizalomból ítélve úgy látják, hogy a pártnak misztioja van. Örömmel veszik tudomásul, hogy ma már a magyarság sem idegenkedik a liberális pártba való belépéstől. Ez az idők jele és annak a bizonyossága, hogy a magyarság is átlátta: a kisebbségek érdekeiket legjobban a román politikai pártokba belépés által védhetik meg. A liberális párt abban a határozott meggyőződésben van, hogy a választások meg fogják mutatni a párt erejét és győzelemre viszik a párt listáit. Ehez kéri a választók segítségét és támogatását. Ha a liberális lista győzedelmeskedni fog, úgy módunkban lesz beigazolni, hogy gazdasági programunkkal és a kisebbségek sorának rendezésével komolyan talpra akarják ismét állítani az Averescu uralom által lezüllesztett országot.

A beszédel a nagy számban összegyűlt tagok és halgatók élénk tetszéssel fogadták és hatása alatt több, mint ötven új tag jelentette be csatlakozását.

Mit mond a Magyar Párt?

Munkatársunk Bratianu Jonel nagy érdekességű véleményének birtokában szombat délután felkereste a Magyar Párt elnökségét, hogy ott hivatalos nyi-

latkozatot szerezzen a kiváló fontosságú kijelentésekre. A Magyar Pártnál Inczedy Jockszmann Ödön ügyvezető alelnök fogadta a „Hétfői Hírlap” munkatársát, aki a Bratianu Jonel elé terjesztett kérdésekre nézve szeretne volna a Magyar Párt álláspontját hallani.

Inczydy Jockszmann ügyvezető alelnök kérdéseinkre kijelentette, hogy a Bratianu-féle véleményre vonatkozólag határozott nyilatkozatot tennie nem áll módjában. A kér-

dés szerinte oly nagy fontossága, hogy ebben az ügyben egyedül gr. Bethlen György elnök hivatott hivatalos nyilatkozattételre, aki bizonyára készséggel áll e célból a jövő héten a lap rendelkezésére.

Gróf Bethlen elnököt a kérdésben meginterjuválni idő hiányában már nem lehetett. A jövő heti számunkban azonban módunkban lesz már a Magyar Párt hivatalos álláspontjáról is tájékoztatni olvasóinkat.

Elkészült a vádirat Schultze bankár ügyében

Misnajevszky dr. szabadlábra helyezését kérte

(Cluj-Kolozsvár.) Christian Erich Schultze a berlini városi kölcsönt közvetítő bankár ügye, új fordulathoz érkezett. Schultze bankár tudvalevőleg jelenleg a kolozsvári ügyészség foglya, akinek alkalmas, regényszerű bűnügyével anakidején részletesen foglalkoztak a napilapok. Mint ismeretes, a kolozsvári ügyészség diplomáciai uton átiratot intézett a berlini ügyészséghez, amelyben kérte a Romániában letartoztatott berlini bankár bűnlajstromának összeállítását és átküldését a kolozsvári ügyészséghez. A több kötetre menő berlini bűnlajstrom néhány héttel ezelőtt megérkezett, amelynek kézhezvétele után Dregusan vizsgálóbíró lefolytathatta a további vizsgálatot az ügyben. A dollárkölcsönt közvetítő bankár ügyét a vizsgálatot vezető Dregusan vizsgálóbíró szombaton befejezte

és romániai büntetteit egy hatalmas vádiratban fektette le.

A vizsgálóbíró az elkészített vádiratot a megejtett tanúkihallgatások eredményével együtt szombaton átküldte Popescu ügyésznek, aki már hozzá is fogott az iratok áttanulmányozásához. Ilyen körülmények között Schultze bankár bűnügye előreláthatólag a közeljövőben letárgyalásra kerül a kolozsvári törvényszéken.

A berlini bankár büntérsa Misnajevszky dr., akinek vádiratát szintén elkészítette a vizsgálóbíró és a Schultze ügy aktáihoz csatolta. Misnajevszky értesülésünk szerint megint kérést adott be szabadlábrahelyezése érdekében. A beadott kérésben hivatkozott előrehaladott állapotban lévő tuberkolózisára. Szabadlábrahelyezési kérése ügyében a napokban várható a döntés.

DUFEK fest és Cluj, Str. Micu
tisztít v. Rózsa ucca

Elmaradt az Opera mozgó megnyitása

Kolozsvár (—) Hetek óta folyik a leghangosabb propaganda akció és az üzleti hangulatkeltés az Opera-mozgó közeli megnyitására. A megnyitás napja vasárnap este el is érkezett. Erre az alkalomra a mozgó igazgatósága a Vezuv kitörése és A szent hegy c. slágerfilmek bemutatóját hirdette, kizárólag meghívott vendégek részére.

A vasárnap este óriási számban összegyűlt tömeget, amely a város minden részéből lázas érdeklődéssel és felcsigázva sereglett össze s amelyek sorában a város előkelőségei is teljes számban képviselve voltak, kínos meglepés érte.

A nagy garral hirdetett ünnepeles, katonazenés megnyitó általános meglepetésre egyszerűen elmaradt

A nagyszámu közönség, amely csak az utolsó pillanatban, az ajtó előtt értesült az egész dologról, érthetetlenül állott az események előtt. Végre is úgy tájékoztatták őket, hogy a megnyitó elmaradása amiatt történt, mert a mozi tűzrendészeti ellenőrzésére hivatott bizottság — saját hibájából — a szokásos és hatóságilag előírt szemlét nem végezte el idejében. Az Opera-mozgó igazgatósága a nagyközönség és a sajtó számára egy ilyen tartalmu kommunikét is adott ki.

Egyes verziók szerint a megnyitó elmaradásának más okai vannak. Altitól a moziigazgatóság kipróbálta a beállított mozi-aparátust, de azt gyengének, kifogásolhatónak és biztonsági szempontból hiányosnak találta. Egy ilyen aparátussal aztán nem is akart a meghívott előkelő vendégek előtt kísérletezni. Információnk szerint az Opera-mozgó megnyitása így kedd előtt aligha várható.

Merénylet egy francia professzor ellen

Páris (—) A provençei Aix városban merénylet történt, Jouvet, az ottani egyetem filozófiai professzorát egy egyetemi hallgatói revolverrel súlyosan megsebesítette. Azonnali operációval sikerült az egyetemi tanár életét megmenteni. Joure, mikor az operáció után kihallgatta a hatóság képviselője, azt vallotta, hogy a merénylet oka: szerelmi bosszu. A merénylő egyetemi hallgatóról szerette őt, de szerelme nem talált viszonzásra. A profszort megsebesítő filozoptrina ellen az eljárás megindult.

Briand megbetegedett

Genf (—) A Wolf-ügynökség jelentí: Briand francia külügyminiszter nem nagyon súlyos, de fájdalmas szem-betegségbe esett. A betegség miatt a külügyminiszter tárgyalásait megszakította és Párisba utazott vissza szem-bajának kigyógyítása céljából.

Sportkönyvek

LEPAGE-nál

CLUJ-KOLOZSVÁR

Benedek: Futballbíró mellény-szében	Lei	112—
Breier: Motorcsonakport		160—
Chappon: A nemes vívás		96—
Déván: A modern atlétika		400—
Földessy: A magyar futballisták válogatott könyve		112—
Kankovszky: Az ökölvívás művésze		96—
Prof. Kocsárdné: Svéd torna		88—
Schlosser: A modern futball		96—
Stelly: Mit játszunk gyerekek		40—
Vadas: Tréningutasítások: Általános rész		30—
Vadas: Rövidtávú futás		30—
" Középtávú futás		20—
" Hosszútávú futás		20—
" Gátfutások		20—
" Távol- és hármasugrás		20—
" Magasugrások		20—
" Rudugrás		20—
" Súlylökés		20—
" Diszkoszvetés		20—
" Gereglyhajítás		20—
" Stafétafutás, összetettversenyek		20—

A teljes sportirodalom minden minden nyelven raktáron LEPAGE könyvkereskedésében Cluj-Kolozsváron. Még ma rendeljn. — Kérjen árjegyzéket.

SPORTFELSZERELÉSEK

Sparta

Sport áruházban

CLUJ, Calea Victoriei 5.

SZTANKOVITS GYULA írásabósága
CLUJ, Str. Reg. Maria(v. Deák F. u.) 10

készít
 legszebben
 legolcsóbban

SPORT- és DIVAT
- ÖLTÖNYÖKET -

HIREK

Sárközi Blanka megőrült. Évekkel ezelőtt a kolozsvári Magyar Színháznál működött anyaszínésznőként Sárközi Blanka, különben Hidvégi Ernőnek, a régi, jó hírű drámai hősnak, később színigazgatónak felesége. Hasznos, ügyes színésznő volt, aki Kolozsvárról elkerülve Marosvásárhelyen, Aradon, Temesváron és másutt volt alkalmas az ottani színházaknál. Erről a régebbi kolozsváriak előtt jól ismert színésznőről érkezik most a hír, hogy Aradon, ahol legutóbb tartózkodott, s hosszabb ideje állás nélkül, jóformán ismerősei szegényes támogatására utalva élt, elméje elborult. Zárkózottsága, állandó zavartsága ennek a fenyegető veszedelemnek a közeledését már előre jelezték. A tragikus sorsu színésznőt még az a szerencsétlenség is sújtotta, mivel állampolgársága állítólag nincs teljesen rendben, nem vették fel az aradi közkórház elmeosztályára. Végre is az aradi hatósági főorvos rendelkezésére elhelyezték a zombolyai állami tébolydában. A jövővi színésznő végzetes sorsa bizonyára sokak részvétét fogja kiváltani a régi kolozsvári színházlátogatók közül.

Kulturházavatás Torockószentgyörgyön. Torockószentgyörgy magyarsága önerejéből kulturházat létesített, amely Brassai Sámuel nevét fogja viselni. A kulturház ünnepélyes felavatása e hó 26-án fog végbemenni. Az avatásra a kolozsvári unitárius egyház képviselői és az Erdélyi Irodalmi Társaság is meghívást kapott. Az ünnepség rendezője a Társaságot kérte fel az ünnepség műsorának megrendezésére. Értesítéseink szerint a műsor már összeállítást is nyert. A társaság tagjai autóbusszon rándulnak le kollektíve az ünnepségre. A tagok közül a műsor keretében Dózsa Endre elnöki megnyitóval, Pálfi Márton alkalmi költeményével, Kovács Dezső pedig novellával fognak szerepelni. Rajtuk kívül Kolozsvárról még Farkas Albertné, Boros Dódi urnők énekszámával és Utó Mária zongoraművész zongoraszámmal fognak közreműködni.

Elítélt postatisztviselők. Nagyváradról jelentik: Az itteni törvényszék több napon át tartó tárgyalás után most fejezte Voren József, Lehoczky Rudolf vaskóhi postatisztviselők ügyét, akiket több százezer lej hivatalos összeg elsikkasztásával vádolt az ügyészség. A bíróság Vorent 4 évi börtönrre, Lehoczkyt 5 évi fegyházra ítélte el. Az ítélet ellen az ügyész sulyosbításért, a vádlottak enyhítésért fellebbeztek.

Eltemették Tóth Istvánt. Tóth Istvánt, a fiatalon elhalt tehetséges író, vasárnap délután 5 órakor temették el. A temetésen az elhunytnak számos tisztelője és barátja vett részt. A sírnál író barátai és a kisebbségi újságírók nevében Salamon László, az Új Kelet munkatársa vett végső búcsút.

Tennisz nadrág
 Vászon öltönyök
 Lüster saccok
 megérkeztek
 NEUMANN M. CLUJ
 férfi- és fiú ruha-
 áruháza
 Piața Unirii 14.

Egy teljesen jókarban levő „Dürkop” kerékpár eladó str. Universității (Egyetem-u.) 8. sz. alatt a Studio-nyomdában

Újabb irodalmi mozgalmak Erdélyben

Kibővítik a Helikont — Két új irodalmi tömörülés megalakulása előtt — Az Erdélyi Irodalmi Társaság is megmozdult

(Kolozsvár, a Hétfői Hírlap tudósítójától.) Az erdélyi irodalom helyzete sohse volt rózsásnak mondható, de különösen nem az utóbbi két-három év óta. A irodalmi vállalkozások egész sora ment tönkre, gazdasági okokból s hozzátehető: a megfelelő vezetés hiánya miatt is. Az irodalmi társaságok, amelyek bizonyos fokig az irodalmi élet irányítására volnának hivatva, egy-egy-két könyvkiadó vállalat van csak Erdélyben, így a kolozsvári Minerváé és a Brassói Lapoké s talán az aradi Vasárnapé, amelyek mégis rendszeresebben jelentettek és jelentenek meg szépirodalmi könyveket.

Érthető tehát, hogy széleskörű viszhangot keltett Erdélyben az a múlt év derekán báró Kemény János részéről megindított akció, amely Erdélyi Helikon néven egy Erdély összes produktív szepiróit irányokra és felfogásokra való tekintet nélkül összefogó írói szervezet, vagy ahogyan az akció előkészítői nevezték: munkaközösség létrehozására irányult. Az Erdélyi Helikon a múlt év júniusában Marosvárcsen báró Kemény János kastélyában, 28 erdélyi író jelenlétével, mint gondolat, testet is öltött. A megalakulás tényét azonban már nem fogadta osztatlan bizalom, mert a Helikon kereteiből számos reprezentatív értékű író maradt ki. Elég talán Szabolcska Mihály, Benedek Elek, Salamon László, Szántó György, Szabó Mária, T. Imecs Béla, Finta Zoltán, Farcádi Sándor stb. neveit említeni, akik nélkül egy ilyen írói munkaközösség az erdélyi irodalom területén elvégzendő munkafeladatoknak csak kis hányadát képes a maga keretei közt megoldani. Az Erdélyi Helikon első ténykedése az volt, hogy átvette a hat kolozsvári író létesítette Erdélyi Szépművészeti Céh könyvkiadó vállalkozást, amely saját égisze alatt folytat. Terve vette továbbá egy irodalmi revü megindítását is, melynek megindulása körülbelül ez év őszére remélhető. Addig is szorosabb kapcsolatot létesített a Pásztortűzzel. A helikoni írók szándékában áll egy irodalmi jellegű kamaraszínház létesítése is, amely Kolozsváron székelne, de sorozatos előadásokat rendezne a nagyobb vidéki városokban is. A kamaraszínház létesítésére az Erdélyi Helikon szellemi vezetője, gróf Bánffy Miklós már koncessziót is szerzett a kormánytól. Ezzel kapcsolatban terjedt el az a hír az erdélyi közvéleményben, sőt a lapok hasábjain is, hogy az Erdélyi Helikon gróf Bánffy Miklós igazgatása és dr. Kádár Imre főrendezése mellett átvenné a kolozsvári Magyar Színház drámai előadásainak vezetését, amit azonban gróf Bánffy maga is megcáfolt. Az Erdélyi Helikon könyvsorozatában eddig négy kötet jelent meg. Ezek közül az első kettő a Helikonba tömörült 28 író verseiből és novelláiból összeállított antológia, a harmadik kötet dr. Makkai Sándor erdélyi ref. püspöknek az egész magyar sajtóban széleskörű feltűnést és viszhangot keltett nagyszabású tanulmánya, A magyar faj sorsa címen Ady Endre költészetéről és magyarságáról, a negyedik Kádár Imre Nászrepülés és most van előkészületben Reményik Sándor Két fény között c. verskötete.

Az Erdélyi Helikon különben értesítésünk szerint ez év nyarán is előre láthatólag augusztus elején megtartja nagy összejövetelét báró Kemény Jánosnál Marosvárcsen. Ez alkalommal fognak beszámolni a lefolyt év alatt elvégzett munkáról, melynek eredmé-

nyeként rá kívánják mutatni Temesváron, Aradon, Tordán, Nagyrádon, Marosvásárhelyen rendezett irodalmi estélyeik nagy sikerére, az Erdélyi Helikon könyvkiadó vállalat jelentős eredményeire, amely minden kötetből ötszáz amatőr és ezer rendes példány elhelyezését teszi lehetővé, tehát az átlagos erdélyi hat-nyolcszáz példánynak kétszeresét tudja a közönség kezébe juttatni. Ez alkalommal részletesebb megbeszélés alá kerülnek a kamaraszínház megteremtésére és vezetésére vonatkozó terv, valamint a Helikon másirányú célkitűzései is. Információink szerint ugyanekkor újabb bevételek is fognak történni a Helikon tagjai sorába, hogy az iránta mutakozó elégtelenséget csökkentés és esetleg eloszlássák.

A Helikonon kívüli írók egy része, amely a meglévő irodalmi társaságokon és egyéb tömörüléseken belül nem tudja kifejtetni a maga intenzív tevékenységét, mint értesülésünk egy új írói koncentráció létrehozásán fáradozik. Ez a független írói csoport, amely körülbelül 14—15 erdélyi író és újságíró foglalt magába, már több megbeszélést tartott terveinek megvalósítása céljából. Az akcióban részt vesznek többek közt Wojticzky Gyula, Gara Ernő, Győri Ernő, Gara Ákos, Győri Illés István, Franyo Zoltán, Fekete Tivadar, Jávör József, dr. Turnovszky Sándor és mások. Ezek az írók legutóbb Kolozsváron tartott összejövetelükön kimondták, hogy már a legközelebb a nyilvánosság elé lépnek szándékuk megvalósításával, melynek első fázisa lesz egy Új Erdély című irodalmi és művészeti hetilap megindítása Kolozsvár székhellyel. Az akcióban résztvevők még több erdélyi íróval tárgyaltak a mozgalmukba való bekapcsolódásról, de ezek egyelőre teljesen tartózkodó álláspontot helyezkednek e független írók terveivel szemben.

Ezzel egyidejűleg hosszabb ideje folynak megbeszélések és tárgyalások a Helikonon kívül maradt összes értékesebb erdélyi írók egy táborba való tömörítésére. Ennek a mozgalomnak kezdeményezői módot akarnak adni a Helikonon kívüli íróknak érdekeik kollektív megvédésére és egy könyvkiadó társaságot akarnak létrehozni. Az akció vezetőiben az a szándék él, hogy megalakulásuk esetén az Erdélyi Helikonnal bizonyos érdekkapcsolatot létesítsenek az erdélyi írók morális és gazdasági érdekeinek kollektív védelmére.

Az öszre különben az Erdélyi Irodalmi Társaság is nagyszabású irodalmi program összeállítását tervezi. Az összeállítandó programnak, értesítéseink szerint, egyik főpontja lesz az összes erdélyi irodalmi társaságok közötti szorosabb együttműködésük megteremtése.

Kartellbe tömörülnek a magyar biztosítók. Budapestről jelentik: A magyar biztosító intézetek már régebbi idő óta tárgyalásokat folytatnak egy életbiztosítási kartell létrehozására. A vonatkozó tárgyalások értesítéseink szerint végre eredményre vezettek s a kartell így néhány héten belül ténylegesen létrejön. A kartellben eddig a következő biztosítótársaságok részvétele bizonyos: Phoenix, Magyar Élet, Első Magyar, Anker és Magyar Francia.

CFR árlejtési jegyzőkönyvek bélyegilletéke. Az új bélyegtvörvény értelmében a CFR árlejtési jegyzőkönyvei után a következő bélyegilleték fizetendő: 5000 leig 5 lei, 5000 lein felül 10 lei. A bélyegilleték mellett még külön 2% proporcionális adó fizetendő.

Kosáry Emmy és Király Ernő Kolozsváron

Kolozsvárott Erdély színházi élete a nyári hónapokban is igen változatos és gazdag lesz. A nagyszerű magyarországi művészek egész sora fog sorozatosan itt vendégszerepelni. A vendégszereplő művészek sorát a budapesti operettszínházok, s egyuttal világszínházok elismert nagyságai Kosáry Emmy, a kiváló primadonna és Király Ernő, a jeles bonvivant nyitják meg.

Mint dr. Jannvics Jenő színiigazgatótól értesítünk

Kosáry Emmy és Király Ernő egy estén június 25-én szombaton este a Magyar Színházban is szerepelnek.

Műsorukon Földes Imre Itt a macska c. operettjének magánszámait szerepelnek. Földes Imrénnek, a jövővi színpadírónak ezt az ötletes és eleven darabját Butykay Ákos, a híres magyar komponista zenésítette meg, melódikusabbnál melódikusabb és hatásosabb zeneszámokkal s Kosáry és Király az operett legjobb számaint mutatják be.

Ezzel kapcsolatban különben budapesti tudósítónk a következőket jelelti:

A magyarországi művészek sorozatos romániai turája megkezdődött. Először Biller Irén utazott el Erdélybe. Rövidesen követni fogják öt Beregi Oszkár, Steinhardt Géza, Kiss Ferenc, Kökény Ilona, Láboss Juci, Nádor Jenő, Halmay Tibor és Boross Géza. Értesítéseink szerint a magyar művészek valamennyi nagyobb erdélyi várost felkeresik, ahol élénk érdeklődéssel várják vendégszereplésüket.

A budapesti tudósítás utolsó mondatát, úgy hisszük, mi is megerősíthetjük. Bizonyosra vesszük, hogy Erdély része s elsősorban is Kolozsvár kitüntetett szeretettel fogja fogadni az ideérkező kiváló művészeket.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelmi és iparkamarai szenátorválasztások. A kereskedelmi és iparkamarai szenátorválasztások július hó 12-én tartják meg. A helybeli kamara most állítja össze a választók névjegyzékét, amelyet az 1926. évi választási törvény rendelkezése értelmében köteles megküldeni az illetékes törvényszékeknek a választói igazolvány kiállítására céljából. A kolozsvári IV. választói kerülethez tartoznak a kolozsvári, aradi, marosvásárhelyi, dévai és brassói kamarák. Szavazati joggal bírnak a Kereskedelmi és Iparkamarák igazgató tanácsának tagjai, akár választottak, akár kinevezettek. A kolozsvári törvényszék Pres. XVII. E. X/47—1927. sz. hirdetménye szerint a választás fent jelzett napon reggel 8 órakor kezdődik. És pedig a következő helyeken: a kereskedelmi osztály tagjai részére a városi járásbírósnál, Cal. Dorobanților, ipari osztály részére a Primaria helyiségében, Piața Unirii. A jelöltek személyére ez ideig még megállapodás nincsen. A tárgyalások az érdekelt kamarák között most vannak ez irányban folyamatban. Kivánatos volna, hogy valóban csak a kereskedelem és ipar érdemes reprezentánsai kerüljenek a szenatusba. A jelöltek személyének kérdésével legközelebb foglalkozunk.

A forgalmi és fényüzési adózás középértéke. A forgalmi- és fényüzési adó alá eső cikkek középértékének táblázata a hivatalos lap június 16.-ki 130. számában megjelent. A táblázat június hó 15-én lépett életbe. Ettől az időtől kezdődőleg a fényüzési és forgalmi adó e táblázat alapján fizetendő, nem pedig mint eddig történt, a számlaérték alapján.

Izzadásellen: lábfürdő és utána Höfer 3. az egyedüli!

SPORT

Döntetlenül végződött a lengyel-román mérkőzés

Megkezdődött az úszó szezon

A szakosztály munkaterve -- Tervek és akadályok - Ötperces beszélgetés az úszószakosztály elnökével

Mult számunkban megírtuk, hogy a strand megnyílásával az uszók már mind treningbe álltak és szorgalmas munkával készülnek a szezonra. Ilyenkor — kapunyitáskor a tervek, akarárok, versenyprogramok zürzavarában rendszerint csak a szakosztályi elnökök kalauzolásával lehet eligazodni. Mivel uszósportunknál a helyzet azonos, felkerestük Schuszter Viktort, a CR uszószakosztályi elnökét, aki a következőkben vázolta az évnek a munkatervét, amelytől igen pesszimista módon még az elmúlt rossz évnél is csak valamivel várnak jobbat.

Közmegelegedésre működik az uszószakosztály? Sajnos, nem úgy kezdtek működésünket, amint azt terveztem. A szakosztályi tagok legnagyobb része elfoglaltság miatt — nem látogatja pontosan a gyűléseket. Ha ebben a tekintetben a helyzet nem változik — élve jogommal — ki fogom a mulasztókat cserélni, de kitűzött programomat keresztülviszem.

Apropos, mi a programja? Nehány szóban megmondhatom: 1., a szintiszta amatőr gondolat és 2., a felbomlott rend visszaállítása. Ha kell előről kezdhetjük a munkát. Inkább kevesebbet ígérünk, de betartjuk, mintsem hogy nagyhangú versenyprogramot hirdessünk s ne tudjuk ígéreteinket beváltani. Szerintem ne attrakcióról gondoskodjanak, hanem simán és gyorsan lepergő versenyt rendezzenek. — ez a legjobb propaganda.

Versenyprogrammunko a kerületi bajnokságon kívül a KAC Pusztáfy emlékversenye, a KKASE és a Haggibbor egy-egy versenye szerepel még határozatlan terminusokkal.

Milyen előkészületeket tett eddig az uszószakosztály? Előkészületeink nagy arányúak és mégis — felkészületlenül talál a szezonnyitás. A Com. Central választás nélkül hagyta minden érdeklődésünket s kérésünket. Reklamáltuk az 1925—1926 kerületi bajnoki érmeiket, kértük a terminus listát összeegyeztetés végett, felajánlottuk az országos vízipólóbajnokság megrendezését, információit kértünk a bolognai versenyekre vonatkozólag, mind hiába. A városi tanács uszodaügyi megbízottjával Peptea tanácsossal is tárgyaltunk kedvezményes belépőjegyekért. A beigazolást az idén nagyon szigorúan vesszük, hogy az egyesületeket végre rendhez szoktassuk.

Remélem, hogy munkánk úgy a sportkörök, mint a közönség részéről a legteljesebb megértésben és támogatásban részesül.

Beszédes számok. Érdekes statisztikai adatokat közöl Köln város évi jelentése, ami egyúttal a német sportra is nagyon kedvező fényt vet. Az 1.500.000 lakosu Kölnnek 120 futballpályája, 10 hockey, 30 atlétikai, 2 bicikli, 100 tennispályája, 76 tornaterme és 5 uszocsarnoka van.

Tennisz nadrágok
Katz és Fiánál
Főtér 10.

Románia--Lengyelország 3:3 (2:1)

A nagy érdeklődéssel várt lengyel—román nemzetközi mérkőzés a román csapat balszerencséjéből kifolyólag döntetlenül végződött. A lengyelek lelkesen küzdöttek, de a román csapat technikáját meg sem közelítették.

Románia--KAC, Haggibbor kombinált 2:1 (2:0)

Románia: Dr. Lazar — Doci, Chifor — Ghilezan, Dr. Hatieganu, Taran — Maior II., Blasiu, Giurgiu I., Huniade, Surlasiu.

KAC-H: Burger — Kajla, Krieschoffer I — Lakatos (Ordentlich) Schultz, Krieschoffer II. — Rosenfeld II., Szaniszló, Raki, Szilágyi, Reményi (Heim).

Keves sportértéket nyújtó, inkább tréningjellegű mérkőzés, melyet a bíró 15 perccel korábban fúj le a sötétség beállta miatt. Első félidő közepéig a Románia irányítja a játékot, ettől kezdve a kombinált magára talál és főleg Schultz és Rakitovszky kitűnő játékaival szépen támad, de helyzeteit nem kíséri szerencse. Románia csapata nagyon jó formában van.

Az első félidő 7 percében Maior II. ideális kornerét Lakatos elhibázza, Giurgiu I. közelről belövi 1:0. 32. percben Giurgiu I. kissé ofszeid

kiszökik és labdája védhetetlenül ül a kapuban. 2:0.

A második félidő 1 percében a kombinaltak gyönyörű akció után gölt érnek el, amit a bíró ofszeid címén nem ad meg. A 11 percben Heim beadására Chifor rátut, de a labda hátrafele perdülve Lázár dr. kapujába jut. 2:1.

A győztes Románia minden embere megfelelt, a Doci — Chifor bekkpár önmagát multa felül. Talán csak Ghilezan és Surlasiu volt a szokottnál gyengébb. Jól fejlődő együttes akiből még sok mindent ki lehet hozni. A kombinaltak közül Schultz a mezőny legjobb embere volt. Raki és Krieschoffer II. kezdik visszanyerni régi nagy formájukat. Szilágyi pompásan illeszkedett be a csapatba.

Jó bíró Salvan Virgil.

VIDÉKI EREDMÉNYEK

NAGYVÁRAD

Sabária—Nagyvárad válogatott 3:3 (0:1)

Temesvár

Banatul—Kadima 6:0 (3:0.) Bíró Kupcsó.

Resica

RMSC—TAC 2:1 (0:1). Barátságos,

kiró Rausch. UDR—Gyapjuipar 1:0

Petrozsény

Minerul—CAMP 3:1 (2:0). I. o. bajnoki. A Camp gölképtelennek bizonyult.

Brassó

Csernovitz—Brassó 3:3 (1:1.) Bíró Suciú.

Klubközi úszóversenyt rendez a KAC

Folyó hó 26-án délelőtt fél 11-kor a Diana fürdő medencéjében rendez a KAC ezévi első uszó versenyt. Jó alkalom kínálkozik az erőösszehasonlításra és valószínű több rekordnak a megdőlése. A verseny a következő számokkal kerül lebonyolításra. 50 m. gyermek mell, hát és sprint, 100 m. ifj. mell sprint. 50 m. ifj. hát 3x55 m. ifj. vegyes staféta, 50 m. ifj. női sprint mell 100 m. senior sprint, hát, mell 400 m. sprint 3x100 vegyes staféta 3x100 sprint. Vízipóló:

KAC—H—KKSE kombinált.

A Hakoah utolsó amerikai meccsét Kanadában a torontói Allstars ellen játszott le. A 6:3 (3:1) zrányban megnyert mérkőzés érdekessége, hogy a csapatban játszott Tandler is a világhírű bécsi bekk, az Ausztria kivándorolt játékosa.

Susanne Lenglen ajánlatot kapott egy angol menadgertől, hogy wimbledoni tennisztúrán bemutató mérkőzést játszana Tildennel vagy más férfi klaszsisjátékkal.

A Davis Cup

helyzetképe az európai zónában

Csehszlovákia, Dánia, Délafrika és Franciaország a finalisták.

A világ legklasszikusabb tennisz-vándordíjáért ez évbe is megindultak a végküzdelmek. Igazi világverseny ez, ahol résztvesz minden nemzet, aki valamit is számít a tennisz terén. Az eddigi Davis Cup mérkőzések leg-többje Amerika győzelmét hozta. Az utobbi években feltűnt franciák már ismételen megtörték az amerikaiak egyeduralmát és az idei versenyek főfávitjai a gloire nemzetének fiai. Az eddigi forduló megglepetése Dánia jó szereplése. Anglia kinosan vergődik tenniszsportja ujászületéséért — egyelőre kevés sikerrel. A Davis Cup (európai zóna) eddigi fordulónak eredménye:

India—Spanyolország 3:2

Anglia—Svédország 4:1

Dánia—Hollandia 4:1

Schweitz—Ausztria 3:2

Második forduló:

Csehszlovákia—Görögország 4:1

Belgium—Lengyelország 5:0

India—Jugoszlávia 5:0

Dánia—Anglia 3:2

Délafrika—Schweitz 5:0

Németország—Portugália 5:0

Olaszország—Magyarország 3:2

Franciaország—Románia 4:1

Harmadik forduló:

Csehszlovákia—Belgium 4:1

Dánia—India 5:0

Délafrika—Németország 4:1

Franciaország—Olaszország 3:2

A következő forduló jun. 26-án kerül eldöntésre és pedig: Csehszlovákia—Dániával játszik Kopenhágában és Franciaország—Délafrikával Párisban. A két mérkőzés győztese egymás ellen döntőmérkőzésre áll ki. Az előreláthatólag győztes franci csapat, mint az európai zóna győztese, az amerikai zóna győztesével játsza a kupadöntőt.

Felelős szerkesztő:
MOLITÓRISZ PÁL
Kiadja a Sport Lapkiadó Vállalat

Magyar Színház Mozgó

Kedd, szerda, csütörtök

Cobra

a főszerepben

NITTA NALDI

és

RUDOLF VALENTINO.

Péntektől vasarnapig

A repülő autó

HARRY PIEL

szenzációs filmje:

londoni, bécsi
és párisi

fürdő

dresszek
sapkák, cipők

Emil Schuszter Cluj

Mindennemű sportfelszerelések leg-
előkelőbb és előnyös beszerzési forrása